

Ostrov

První písemná zpráva o vsi je z roku 1408, kdy se připomínají platy ze vsi Ostrova a Veliké k ledečskému hradu. Při hradu se uvádí ves opět v roce 1414. Urbář vedený na ledečském hradě uvádí Ostrov pod rychtou koželskou.



V roce 1587 se zde uvádí jedenáct gruntů. Seděli na nich Václav Drahozal, Matěj Sekanina, Adam Zašlejen, Václav Radikovský, Jan Sedlák, Mikuláš Hrůza, Martin Krejčí, Říha Ročků, Jan Machků a Jan Navrátil. Ti všichni museli na svatého Jiří a Havla odevzdávat panstvu úroky. Mimo peněžní dávky odevzdávali i oves, slepice a seno z okolních luk. Ve vsi se uvádí i krčma, kde se ročně vytočilo čtyřicet pět sudů piva z panského pivovaru v Ledči nad Sázavou. Zdejší obyvatelé se živil převážně prací na polích. Další zprávou je zápis v deskách zemských z roku 1598, kde se uvádí „wes Wostrov spolu s dvorcem Hradec vsí Kožlí k zámku Ledecz“.

Po zániku patrimonií vznikl v Ledči nad Sázavou okresní úřad. V nedalekém Hradci byl ustanoven obecní úřad a pod něj spadl i Ostrov.

Na první schůzi Českého zemského sněmu v Praze 22.srpna 1868 bylo odevzdáno prohlášení českých poslanců, státoprávní deklarace namířená proti dualismu monarchie. Vyhlášení této deklarace dalo podnět k rozmachu táborových hnutí. 14.srpna 1870 byl uspořádán tábor lidu z Ledčska nad Ostrovem. Rozdávali se zde tištěné deklarace a byl vyjádřen souhlas s politikou českých poslanců, v jejichž čele stál František Ladislav Rieger. Návrší bylo tehdy přejmenováno na Deklarant. Toto jméno se však oficiálně ani mezi lidmi neujalo. V této době žilo v Ostrově sto osmdesát obyvatel. Počet zde žijících lidí stále klesal. Školní děti docházely pěšky do školy v Ledči nad Sázavou již od doby, kdy zde vznikla.

Na vyvýšené části návsi stával starý kaštan, na jehož větvi visel zvon. Zvon byl odebrán za první světové války pro válečné účely. Nový si občané pořídili z dobrovolných sbírek v roce 1920. Pocházel ze zvonařské dílny Červený a synové v Hradci Králové. Zvon vážil téměř šestnáct kilogramů. K jeho vysvěcení došlo při nedělní mši svaté v kostele svatého Petra a Pavla. Zvon byl přivezen ozdobeným vozem a provázen snad celou vesnicí. Vysvětil ho ledečský děkan Václav Vačkář. Třikrát denně na něj zvonila Marie Váňová. Za zvonění dostala k užívání část obecní pastviny. Zvon byl odebrán opět za druhé světové války.

Při uvolnění politické situace v roce 1968 si věřící za pomoci ledečského děkana ThDr. Josefa Pokorného zakoupili starší zvon(umíráček). Místní kovář Josef Kozlík pro něj vyrobil kovovou zvoničku včetně ohrádky. Na ni byl koupený zvon zavěšen. Pro následující normalizaci nemohl být vysvěcen.

Vedle zvoničky stojí litinový kříž na kamenném podstavci z roku 1852. Na okraji vesnice při vjezdu od Ledče stojí vysoký kamenný františkánský kříž z roku 1891. V roce 1926 byla dohotovena silnice z Ostrova do Pavlova, která vede středem vesnice.





V Ledči došlo k založení odbočky Masarykovy letecké ligy. Její členové za první republiky pouštěli z Kamenného stáda kluzáky. Každý kluzák obsazený některým z místních pilotů, byl roztažen většinou místními kluky. Kluzák dolétl až na silnici, do míst, kde je dnes benzinová čerpací stanice.

Pod vsí, na břehu řeky Sázavy, stojí odpradávná mlýn čp. 18, poháněný vodou Nezdínského potoka. V polovině 19. století tu pracovala i malá brusírna skla. Majitelé zde brousili sklo dodávané z Pavlova. V roce 1862 vlastnili mlýn Josef a Marie Půlpytlovi.

Živo bylo ve mlýně při stavbě posázavské dráhy v letech 1902-1903. Trať se stavěla těsně za budovou mlýna, kde stávala stodola. Ta musela být zbourána a postavena jinde. Jednalo se o úsek tratě mezi zastávkou Horní Leděč- Vilémovice. Pro Nezdínský potok a polní cestu ke mlýnu byla zřízena propust a podjezd.

Od roku 1909 se stali majiteli Ferdinand a Marie Kadanských. Vždy se tu mlela mouka pro okolní vsi, ale převážně pro Ostrov. Majitele postihla pohroma v roce 1931, kdy den před Silvestrem celý mlýn vyhořel. Požár zničil všechny stroje i zásoby obilí a mouky. Mlýn byl opět obnoven. Mlelo se zde až do šedesátých let, kdy byl, tak jako jiné mlýny, zrušen.

Do ostrovského mlýna si chodíval pro mléko a chleba i spisovatel Jaroslav Foglar, který tábořil se svým oddílem na druhé straně řeky Sázavy od roku 1925. Po druhé světové válce převzal mlýn syn majitele Václav Kadanský se svou ženou Růženou.

Na louce pod mlýnem stojí kamenný kříž, postavený zde v roce 1949. V tomto místě zemřel při sekání trávy starý mlynář Ferdinand Kadanský.

Po druhé světové válce, po nemalém agitačním úsilí, vzniklo v roce 1957 jednotné zemědělské družstvo. To se v roce 1965 sloučilo s JZD Hradec. Slučování však nebyl konec. Došlo ke sloučení JZD Hradec, Ostrov, Vilémovice a Pavlov. V roce 1977 se toto družstvo spojilo s JZD Číhošť. V Ostrově tak vznikla farma. Po roce 1989 se družstvo rozpadlo. Část pozemků byla v restituci vrácena původním majitelům. Ti je pak pronajali družstvu. Zbytek obhospodařují soukromí zemědělci ing. Pavel Franci, Václav Vacek, Josef Nouza a další drobní zemědělci.

Ostrov vždy patřil pod Obecní úřad v Hradci. V roce 1990 se obyvatelé rozhodli osamostatnit. Obecní úřad zde vznikl od 1. ledna 1991. Nové zastupitelstvo se pustilo do obnovy vesnice. Postavili odradonovací věž pro pitnou vodu, dokončili kanalizaci a veřejné osvětlení. Velkou akcí byla výstavba kořenové čističky odpadních vod na pozemku pod silnicí Leděč- Světlá v letech 1995-96.

Obec udržuje družbu s Ostrovy po celé republice. Města a vesnice postupně konají setkání ve svých domovech, kde se chlubí svými úspěchy a přejímají rady od jiných.